

«Ma ei teadnud kujundujumisest midagi.»

Kui balletiartistina leiba teeninud Anton Rzhanov enam tantsida ei suutnud, sai temast eneselegi ootamatult ... sünkroonujumise treener. Praegu on tema kool ainuke koht Eestis, kus on võimalik kujundujumisega tegeleda.

Anton (34) on pärit Moskvast, Tallinnas elab ta kümnendat aastat. Küsimusele, miks ta otsustas Eestisse tantsima tulla, vastab mees, et alustada tuleb lapsepõlvest. Ta hakkas tantsimisega tegelema juba viieaastaselt, perelegend räägib, et selle otsuse tegi ta ise. «Ise ma seda ei mäleta, aga ju siis tuleb ema usaldada,» naeratab Anton.

Alguses harrastas poiss võistlus-, hiljem rahvatantsu. Ema eestvõtmisel astus ta balletikooli. «Olin siis juba 14aastane, tegelikult juba vana balletiga alustamiseks. Aga mulle meeldis nii väga tantsida, et olin valmis iga päev mitu tundi harjutama. Kahe klassi programmi läbisin aastaga ja balletikoolis õppisin kaheksa aasta asemel neli,» jutustab mees.

Kooli lõpetamisele järgnes praktika Ufas, seejärel kutsuti andekas tantsija balletisolistiks Samara Akadeemilisse Teatrisse.

Eestis hämmastas mind kord

Paljud Antoni kursusekaaslased otsisid võimalusi minna tööle välismaale, paljudel see ka õnnestus. Antongi mõtles aeg-ajalt, et peaks end piiri taga proovile panema. Kui Estonia teater oli pakkunud talle kohta kordeballetis, ei mõelnud mees pikalt ja pakkis kohe koti. «Tantsimiseks on õnneks vähe asju vaja: balletisusse ja trikood,» naerab mees.

Pole ka imestada, Eesti teater pakkus talle palju paremaid tingimusi. «Samaras sain umbes 200 dollarit kuus, korteri üüri maksis teater. Õppisin toitu ostma turult ja ise süüa tegema, supermarketis käimist ei saanud ma endale lubada. See oli minu elukool. Tallinnas pidin ma ise korterit üürima, aga kuna olin selleks ajaks harjunud elama väga tagasihoidlikes tingimustes, sain isegi raha kõrvale panna ja mõnikord suuremaid ostegi teha,» jutustab endine balletiartist.

Ta meenutab, et siinses teatris hämmastas teda kõige rohkem kord.

«Samaras teadsin ainult järgmise päeva plaani ja kui tulin hommikul proovi ning nägin, et õhtuse proovi aeg oli muutunud, pidasin seda normaalseks. Seal koostati etenduste mängukava üheks kuuks. Estonias tehti mängukava aastaks. Proovide nädalakava oli teada juba nädal enne, nii et oli võimalus oma aega planeerida.»

Antonile meeldis ka sinne elutempo. «Tol ajal oli Moskvast ainuke võimalus kuhugi õigeks ajaks kohale jõuda metroo. Tallinnas sõidab ühistransport rangelt sõiduplaani järgi. Ja siin on võimalik ka normaalselt autoga sõita, kuna pool linna ei ole lihtsalt nõus seni ummikus seisma, kuni mõni autojuht kuskil omavolitsel. Õnneks muutub ka Moskvast olukord järjest paremaks,» räägib ta oma kodulinnast.

Järgmistel aastatel tantsiski Anton Estonias ja hakkas erinevates koolides ning stuudiotēs koreograafiat õpetama. Ühel hetkel mõistis mees aga, et ei suuda enam tantsida. «Väsisin väga ära. Tundsin lausa jälestust, kui tantsimise peale mõtlesin. Ma ei teadnud, mis edasi saab, ja olin juba valmis kasvõi taksojuhina töötama,» meenutab ta.

Isiklikuks eluks aega ei jää

Üsna ootamatult pakkus üks vana tuttav, Kosel lastele kujundujumist õpetanud Olga Pallo, välja mõtte, et tulgu mees talle appi - on ju koreograafial suur osa sünkroonujate ettevalmistuses. «See pakkumine ajas mind alguses isegi naerma,» meenutab Anton.

«Mul polnud tavalisestki ujumisest mingeid teadmisi, rääkimata siis veel sünkroonujumisest.» Olga suutis teda ikkagi veenda ja nii läkski Anton end harima Moskva lähedal Tšehhovi linnas asuvasse kolmekordse olümpiavõitja Olga Brusnikina sünkroonujumise kooli.

1 Pärast Eestisse naasmist, aastal 2015, avas mees Tallinnas sünkroonujumise klubi Swan Nest. Praeguseks on tal õnnestunud moodustada meeskond, kelle eesmärgiks on populariseerida spordiala Eestis ja jõuda rahvusvahelisele tasemele. Anton naerab, et ta on peaaegu neli aastat sisuliselt spordisaalis ja ujulas elanud. Trennid kestavad hommikust õhtuni ja pärast tegusat tööpäeva ootab teda kodus veel paberitöö. «Olen vallaline, isiklikuks eluks ei jää mul aega ega jõudu,» tunnistab noor mees. 2019. aasta algusel sai tema klubist Eesti Veespordialade Kool. Teise õppesuunana lisandus veepall. «Olga kolis kahjuks Eestist ära, aga kui vaja, tuleb ta mulle alati appi. Olen talle väga tänulik selle eest, mida ta spordiala taastamise heaks teinud on,» ütleb ta.

Anton meenutab, et esimesel aastal toodi tema ujumiskooli lapsed, kelle vanemad soovisid, et nende laps saaks esimesena võimaluse harrastada spordiala, millega teised lapsed veel tuttavad polnud. «Kõikide teiste lapsed lihtsalt ujuvad või võimlevad, aga näete, minu võsuke on edukas kujundujumises,» muigab treener. «Hiljem hakkasid meiega liituma võimlejad, kes ei saanud enam erinevatel põhjustel sel alal jätkata. Nad olid väga hea ettevalmistusega töökad tüdrukud, aga pidid siiski nullist alustama, sest vees töötavad kõik lihased teistmoodi. See nõudis kõigilt suurt pingutust ja palju aega.»

Peagi said treenerid aru, et kõige mõistlikum on hakata õpetama viie-kuueaastaseid lapsi, see on kõigile lihtsam. Kui laps on aga motiveeritud ja töökas, võib ta häid tulemusi saavutada ka vanemana alustades. «Praegu on meil enamik sportlasi sellised, kes valisid ala teadlikult ja on valmis selle nimel töötama,» sõnab Anton.

Vaatamata sellele, et see spordiala on Eestis alles uus, näitavad tema juhendatavad tüdrukud rahvusvahelistel võistlustel häid tulemusi. «Balti riikide tasemel esineme juba väärilt,» rõõmustab treener, ent kordab samas kindlalt, et areneda on vaja veel ja veel.

Tahaks Eestit hästi esindada

Anton on kindel, et Eesti tüdrukud saaksid veel paremaid tulemusi näidata, kui Tallinnas oleks spordibaas, mis vastaks sünkroonujumise standarditele. Näiteks peab basseini sügavus olema kolm meetrit. «Meie trennid toimuvad Endla ujulas, kus basseini sügavus on 1,6 meetrit. Kuidas saab õpetada tüdrukut olema alaspäi, kui tema pikkus on 163 cm?»

Tal on hirm teha elemente, sest kardab peaga vastu põhja lüüa. Figure saame me nõnda veel kuidagi viimistleda, kuid meil on vaja harjutada ka kiirusega sukeldudes keerlemist...» räägib treener probleemidest. Enam-vähem sobivad, aga mitte parimad tingimused olid Kalevis, aga kahjuks on ujula veel remondis.

Antoni teine suur mure on raha. Kujundujumine on väga kallis ja kooli ei toeta ei Tallinna linn ega riik. Et saada õigust nn pearahale, peab vähemalt ühel kooli treeneril olema viies kategooria.

«Eesti Ujumisliit leidis võimaluse mind atesteerida kolmandale ja neljandale kategooriale, aga järgmisele astmele atesteerimine osutus väljakutseks nii liidule kui ka minule, sest enne eksamit tuleb läbida spetsialiseerumise koolitus. Tekkiski küsimus, kus ma seda teen, kui ma olen Eestis ainuke kujundujumise treener ja kui korraldan noortele treeneritele erialakoolitusi ise. Õnneks leidsime olukorrast väljapääsu: kui sooritan sel aastal eksami edukalt, on lootus, et 2020. aastast hakkame toetust saama,» loodab Anton.

Samuti loodab ta, et ujumisliit suudab veenda investoreid selles, et planeeritavas Tondiraba veekeskuses on vaja mitte ainult 50meetrist basseini spordiujujatele, vaid ka sügavat basseini sünkroonujumisele ja veepallile. «Kui tulevikus on meil basseini ja toetusrahad, saame Eestis kujundujumist edasi arendada. Mina näen selles potentsiaali, mul on selge tulevikunägemus ja arenguplaan. Kui aga korralikku basseini ja raha ei tule, on spordiala tulevik Eestis udune,» lõpetab mees veidi murelikul toonil.